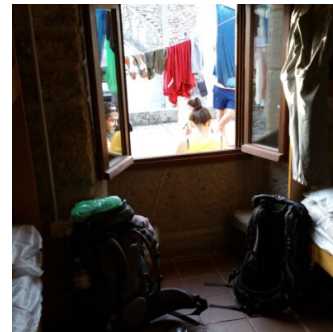

Ultreia 123 februari 2022

IN DEZE ULTREIA:

01. Van de redactie
02. Voorjaarsbijeenkomst en ALV 19 maart Utrecht
03. Pelgrimservaring delen om aspirant pelgrims op weg te helpen
04. Oproep: foto's voor expositie Jacobusdag
05. Regiocommissie Arnhem–Nijmegen zoekt versterking!
06. De werkgroep Aandacht & Spiritualiteit zoekt:
07. Europese Unie van Jacobsgenootschappen in oprichting
08. Alleen op de fiets
09. Filmfestival Cinema Camino 2022
10. Zijn smurven spiritueel?
11. Camino de la Lana
12. Wandelen langs leven, werk en historie van Brabantse kloosterlingen
13. Boek: Nieuwe wegen
14. Texanen op camino
15. Wilhelms Dilemma
16. Camino NL podcast
17. Geert Groote mini-camino Deventer
18. Op de agenda
19. 'Anders dan anders' onderweg? Tips?
20. Colofon

Van de redactie

Wilhelm liet zich verleiden door twee nonnen in een Lelijke Eend. Is dat een droevig verhaal of stemt het juist blij dat hij toch niet zo'n heel verstokte *Prinzipienreiter* blijkt? Je kunt erover van mening verschillen. Zoals wij allemaal over vrijwel alles van mening kunnen verschillen.

Bijvoorbeeld: wat maakt een camino tot 'een echte camino'? Ben je spiritueel als je blij bent met een regenboog die jou voorkomt als een speciaal onthaal bij aankomst na een etappe die je zwaar viel? En wat betekent het als je lopend op de camino, in een eeuwenoude kathedraal en in de Grand Canyon eenzelfde gevoel van heiligheid ervaart?

Meningen, meningen ... en wat is eigenlijk jouw mening over de Ultreia? Wat maakt dat je die leest? Of juist niet? Oh, wat willen wij dat graag weten ... En nu hopen we maar dat jij staat te popelen om het ons te vertellen!

Tijdens de voorjaarsbijeenkomst op 19 maart gaan José en ik er speciaal voor zitten om er met jou over te praten. Om te horen wat je graag leest en wat niet. Of je dingen mist of suggesties hebt voor de inhoud van de Ultreia.

Wij kijken ernaar uit en nemen een flink schrijfblok mee want elke suggestie, elke mening nemen we serieus. Dus kom langs, je bent meer dan welkom!

En het verhaal van Wilhelm? De schrijver vond het droevig. Zelf werd ik er juist blij van. Misschien omdat ik intussen wel heb geleerd dat het leven altijd anders loopt dan je het ooit zo mooi of moeizaam had uitgestippeld. Dus het lijkt mij fijn als de camino je al heel vroeg leert dat er soms een kans voorbij komt die je zo wordt opgedrongen – en ook nog door nonnen! – dat je hem gewoon niet kúnt laten lopen. Twee totaal verschillende meningen. Dat vind ik leerzaam, maar dat is dan ook weer mijn mening ...

Veel plezier met deze Ultreia en we hopen je te spreken op 19 maart,
mede namens José van der Haar, Francine van den Bergh.

P.S. In deze Ultreia ook weer tal van vacatures. Bekijk ze eens goed, want uit eigen ervaring kan ik zeggen dat het geweldig is om te werken met collega's die nooit genoeg krijgen van (jouw) caminoverhalen. En te oud? Of te jong? Dat kennen we niet bij het Genootschap!

Voorjaarsbijeenkomst en ALV 19 maart Utrecht

Thema: eigen inbreng

De voorjaarsbijeenkomst op zaterdag 19 maart 2022 in de Jacobikerk te Utrecht wordt georganiseerd door de werkgroep Ledenbijeenkomsten in samenwerking met onze andere werkgroepen. Het is de eerste voorjaarsbijeenkomst in een nieuwe opzet, waarbij de focus ligt op de eigen gelederen. Het thema is

Eigen Inbreng

en dit zie je terug in het programma.

Vanwege het ongewisse verloop van de coronacrisis tijdens de voorbereiding is het programma aangepast en kleinschalig, maar gelukkig is er al meer mogelijk dan eerder het geval was. Na twee jaar pandemie is het tijd voor een normale(re) bijeenkomst, waarbij wij elkaar weer veilig kunnen ontmoeten.

Geen coronarestricties meer

Dankzij het versoepelen van de maatregelen is het voor evenementen tot vijfhonderd bezoekers NIET meer nodig om een vaste zitplaats te regelen en verder is het mondkapje niet meer nodig, evenmin als 1,5m afstand houden.

Programma

Het programma is helaas nog beperkt van omvang maar beslist wél de moeite waard om voor naar Utrecht te komen! Want wat bieden we je:

- * pelgrimeren voor de jeugd – presentatie door werkgroep Pelgrimeren voor de jeugd;
- * Algemene Leden Vergadering (ALV);
- * het Niederrheingebied – grenspelgrimeren bij de oosterburen, presentatie door Astrid Aansorgh van werkgroep Jacobike;
- * hospitaleren in Roncesvalles – presentatie door de werkgroep Hospitaleren Roncesvalles;
- * workshop hospitaleren – door de werkgroep Hospitaleren Overige Herbergen;
- * het camino-effect – workshop van de werkgroep Aandacht en Spiritualiteit.

Het ochtendprogramma wordt afgesloten met een optreden van ons koor El Orfeón Jacobeo dat wordt afgesloten met het uitzwaaien van de dit jaar vertrekkende pelgrims.

Beperkte informatiemarkt

Eveneens vanwege de beperkingen is er geen echte Informatiemarkt, maar er zijn wel enkele stands waar je informatie kunt krijgen. Je vindt er onder andere:

- * de Ledenservice;
- * de Bibliotheek;

- * Jacobike;
- * de werkgroep Hospitaleren;
- * de werkgroep Hospitaleren in Roncesvalles;
- * de redactie Ultreia, die je graag aan hun tafel ziet aanschuiven om jouw mening en suggesties te berde te brengen.

We sluiten de dag af (onder voorbehoud van de actuele beperkingen) met het traditionele **Café Saint Jacques**.

Meer informatie over het programma en de actuele toegangsregels, evenals het aanmeldformulier vind je via de knop onder dit artikel. Let op: **aanmelden kan tot uiterlijk 6 maart**.

Concept agenda ALV, aanvang 11.30 uur

1. Opening
2. Mededelingen
3. Notulen ALV 6 november 2021
4. Jaarverslag 2021
5. Financieel verslag 2021
6. Verslag Financiële Commissie
7. Wat het Genootschap bezighoudt
8. Samenstelling bestuur, benoeming en herbenoemingen
9. Rondvraag
10. Sluiting

Wie zich heeft aangemeld, ontvangt twee weken vóór aanvang van de ALV de definitieve agenda.

Pelgrimservaring delen om aspirant pelgrims op weg te helpen

Wat is fijner dan je enthousiasme over pelgrimeren, jouw ervaringen op de camino en tips en weetjes te delen met mensen die zich voorbereiden om ook te gaan lopen of fietsen?

Als je dan ook nog in Utrecht of omgeving woont, **is dit je kans!**

Kom het informatieteam versterken!

Het informatiebureau van het Genootschap in Utrecht zoekt vrijwilligers die lid zijn van het Genootschap, recentelijk de camino hebben gelopen of gefietst, woonachtig zijn in de omgeving van Utrecht en op de **dinsdag- of donderdagmiddag eens in de veertien dagen van 14.00 uur tot 16.00 uur** óf

één keer per maand op zaterdag van 11.00 uur tot 15.00 uur bij het informatiecentrum in Utrecht informatie willen geven aan toekomstige pelgrims. Interesse? Gebruik de knop hieronder en mail ons.

Mariet van der Burgt

Coördinator werkgroep informanten

Oproep: foto's voor expositie Jacobusdag

De landelijke viering van het Heilig Jaar 2022 vindt op zondag 24 juli plaats in Roermond. De werkgroep die dit festijn organiseert, wil dit vergezeld laten gaan van een fototentoonstelling en nodigt jou als lid van het Genootschap uit om daarvoor een digitale foto in te sturen. Het gaat om de foto die volgens jou het beste weergeeft wat 'onderweg zijn naar Santiago' inhoudt.

Je mag slechts één foto insturen en die moet minimaal een resolutie van 3540 x 4720 pixels hebben.

Insturen ter selectie

Wil je in aanmerking komen voor deelname aan de expositie, stuur je uitverkoren foto dan – liefst in een lagere resolutie (1180 x 1770 pixels) – per mail naar de werkgroep (via de button hieronder).

Let op: geef je fotobestand een naam met je lidnummer, je voornaam en je achternaam gescheiden door een punt: lidnummer.voornaam.achternaam. De jury accepteert alleen foto's die hieraan voldoen. Insturen kan **tot en met zondag 20 maart 2022**.

De jury, ervaren pelgrims met kennis van fotografie, selecteert uit alle inzendingen vijftig foto's. Deze worden afgedrukt op het formaat 30x40cm (vandaar de noodzakelijke hoge resolutie) en tentoongesteld op een passende, openbaar toegankelijke plaats in Roermond.

Wat het oordeel van de jury betreft: daarover wordt zoals gewoonlijk niet gecorrespondeerd.

Wordt jouw foto gekozen, dan nemen we contact op zodat je de foto in de juiste resolutie naar ons kunt sturen.

De werkgroep die de Jacobusdag 2022 namens het Genootschap organiseert, bestaat uit leden van de regiocommissie Limburg, leden van de Broederschap van de Heilige Apostel Jacobus en vertegenwoordigers van de Stichting Pelgrimswegen naar Sint Jacob. Zij allen zien uit naar mooie treffende foto's die het pelgrimsgevoel weten te vangen.

Regiocommissie Arnhem–Nijmegen zoekt versterking!

We hebben als regio voldoende ambities, maar aan de 'menskracht' om alle plannen te realiseren, ontbreekt nog wat. Daarom zoeken we versterking: niet alleen leden voor de commissie, maar ook mensen die af en toe een handje willen toesteken bij het organiseren van zaken zoals:

- regelmatig een digitale Nieuwsbrief uitbrengen;
- wandeltochten in de regio;
- fietstochten in de regio (in samenwerking met Jacobike);
- informatiebijeenkomsten voor mensen die de camino willen lopen of fietsen;
- et cetera.

Uitdagende klus: Najaarsbijeenkomst

Regio Arnhem – Nijmegen organiseert dit jaar ook de landelijke Najaarsbijeenkomst! Een uitdagende klus, waarvoor de regiocommissie inmiddels een goede basis heeft gelegd. Een aantal zaken zoals de locatie – het Marnix College in Ede – en een prominente spreker – schrijfster Joke Hermsen – en andere onderdelen zijn ongewijzigd gebleven. Al met al mooie ingrediënten om er een boeiende dag van te maken, passend in een kleinschaliger opzet gezien de veranderde omstandigheden in de samenleving.

Dat we nu versterking zoeken, komt doordat enkele commissieleden zich het afgelopen jaar – om uiteenlopende redenen – (tijdelijk) hebben teruggetrokken. Er was aan het begin van dit jaar één actief lid over. Een eerste oproep leverde een tweede lid op en inmiddels heeft ook de zittend penningmeester toegezegd nog een jaar actief te blijven. Maar we hebben dus meer hoofden en handen nodig.

Meld je aan, je bent altijd welkom

Wil je niet toetreden tot de regiocommissie, maar wel betrokken zijn bij de organisatie van één of meer activiteiten? Neem ook dan contact met ons op. Alleen samen kunnen we ervoor zorgen een actieve bruisende regio te zijn!

Meld je **per telefoon** aan bij een van de commissieleden (zie hieronder) of stuur ons een **mail** (met een druk op de gele knop).

En je kunt natuurlijk ook naar ons **Café Saint Jacques** komen en je persoonlijk aanmelden: donderdag 3 maart in Cultuur- & ontmoetingscentrum Kreek Oosterbeek van 17.00 – 19.00 uur staan we voor je klaar.

Roon Hulshof

06 12 96 47 02

lid

Marc Koch

06 29 25 71 72

penningmeester

Nico Grimberg

06 53 70 97 44

lid

De werkgroep Aandacht & Spiritualiteit zoekt:

enthousiaste nieuwe leden én een nieuwe voorzitter!

Wij zijn een laagdrempelige werkgroep met een actieve, aansluitende rol voor leden, regio's en werkgroepen.

Wij hebben geen antwoord op de vraag wat spiritualiteit nu precies betekent – in het licht van het pelgrimeren. Wij pretenderen ook niet op dit vlak de wijsheid in pacht te hebben. Wat we wél doen, is aandacht geven aan die aspecten van het pelgrimeren, die maken dat het lopen van een camino méér impact heeft dan alleen een willekeurige wandeltocht. Zo ervaren immers veel mensen dit. Voor sommigen dé reden om de/een camino te gaan lopen, voor anderen is het een onverwachte bijvangst.

Hoe doen we dat?

Door het organiseren van activiteiten, zoals de 'camini' in Deventer in april – zie ook elders in deze Ultreia – en de workshops 'Labyrinth' en 'Verhalen vertellen', op landelijke of regionale bijeenkomsten. Door mee te denken met, en een bijdrage te leveren aan de activiteiten van andere werkgroepen. En door inspirerende verhalen, artikelen, beelden en filmpjes te verzamelen en te ontsluiten via de website van het Genootschap.

Natuurlijk is ook jouw input zeer welkom! Of kom ons team versterken. Er is veel werk aan de winkel en het team is klein: Marianne Witlox (secretaris) en Anne-Marie Reimert (workshopspecialist), vanuit het bestuur aangevuld met Herman Velvis.

We hebben twee vacatures. Naast een nieuwe **voorzitter** zoeken we een **werkgroep lid** met **communicatie** als bijzonder aandachtsgebied. Heb je interesse of ken je iemand die mogelijk geïnteresseerd is? Tip ons!

Daarnaast bouwen we aan een (liefst landelijk gespreid) netwerk van **workshopbegeleiders**. Heb je ervaring in het geven van workshops en lijkt het je leuk om dit ook vanuit de werkgroep spiritualiteit te doen? Meld je dan aan.

We komen graag in contact via tel/app 06-11283115 (Marianne) of stuur mij of de werkgroep een mail via een van onderstaande knoppen.

Europese Unie van Jacobsgenootschappen in oprichting

Tijdens het twaalfde

Congreso Internacional de Asociaciones Jacobeas

in Madrid lanceerde de Franse vertegenwoordigster Annie Cardinet (FFACC) een voorstel voor het oprichten van een federatie of unie van Europese Sint Jacobus verenigingen. Het Nederlands Genootschap van Sint Jacob heeft zich direct bij dit initiatief aangesloten.

Ook Wallonië en Spanje doen eraan mee. De Jacobsverenigingen van andere Europese landen zullen worden verzocht om zich aan te sluiten. De oprichting van de Unie staat gepland voor het voorjaar 2022.

Doel is gemeenschappelijke projecten te ontwikkelen om zo een volwaardige spreekbuis voor de Europese raad te zijn. De Unie zal zich presenteren als voorvechter voor de Europese Jacobswegen als Europees erfgoed. Dit behelst meer dan de wegen zelf. Denk daarbij aan uniforme bewegwijzering, credentials, herbergen en een algemene webpagina voor elk land. Bovendien behoort het organiseren van seminars over bewegwijzering, gastvrijheid, geschiedenis en wat nog meer interessant is om op Europees niveau aan te kaarten tot de voorgenomen activiteiten.

Tevens zal de Unie aandacht besteden aan vormen van onderdak voor pelgrims die door de landelijke verenigingen worden geleid of beheerd. Steeds meer herbergen komen in private handen.

Voor hospitaleros komt er een Europese webpagina waar vraag en aanbod bijeengebracht worden.

Namens het bestuur,

Peter Hesseling en Herman Velvis

Alleen op de fiets

Je droomt ervan naar Santiago te fietsen en besluit alleen te gaan. Dat kan prima; vele pelgrims zijn je voorgegaan en zullen het na je ook doen. Toch is alleen fietsen niet voor iedereen weggelegd. Je moet ertegen kunnen om soms dagenlang geen mens te spreken. Met name in Frankrijk fiets je vaak over wegen waar nauwelijks auto's rijden en langs verlaten dorpen.

Ik kwam op mijn fietstocht naar Santiago slechts mondjesmaat medepelgrims tegen, die vaak ook nog veel harder fietsten dan ik. Fietsers ontmoeten elkaar door het verschil in snelheid minder vaak, waardoor je minder gemakkelijk contacten op doet.

Ik vond alleen eten saai. Vaak nam ik een boek mee of begon alvast aan mijn blog dat ik dagelijks bijhield. Ik ontmoette regelmatig wandelende medepelgrims, waarmee ik soms de maaltijd deelde. Maar wandelaars en fietsers matchen niet altijd even goed. Ze spreken een andere taal. Geen aansluiting hebben met een groep maakt eenzamer dan alleen fietsen in de natuur.

Mijn fiets was zwaar beladen. Ik wilde kamperen en moest al die spullen op mijn fiets meenemen. Je kunt als je alleen bent geen bagage delen. Ik heb gelukkig nooit pech gehad, maar als jou of je fiets echt wat overkomt, kun je op niemand terugvallen.

Wat ik ook miste, was dat ik mijn ervaringen, behalve in mijn blog, met niemand kon delen. Daartegenover staat dat ik genoten heb van het alleen fietsen. Lekker in mijn eigen tempo peddelen door de natuur. Ik kon stoppen wanneer ik wilde, stapels foto's maken van (natuurlijke) bezienswaardigheden.

Zelf bepalen waar ik wilde slapen en eten en wat ik wilde eten. Heerlijk picknicken op een bankje in een verlaten (Frans) dorpje of aan een wankel tafeltje op een Spaans plein. Ik nam een rustdag of fietste een dag wat minder. Kortom, je kunt echt je eigen pelgrimstocht maken.

Deel ook jouw ervaringen

Ben jij fietspelgrim en wil je je positieve of juist negatieve ervaringen met alleen fietsen – of juist met meer mensen onderweg zijn – met ons delen? Gebruik dan de knop hieronder en mail de fietsredactie. In een volgende Ultrera en/of op de website van het Genootschap komen we daar graag op terug.

Filmfestival Cinema Camino 2022

(onder voorbehoud)

In 2020, met het uitbreken van het coronavirus, waren we ver gevorderd met de voorbereiding van het filmfestival Cinema Camino dat voor mei 2020 gepland stond. Het festival zou een vervolg worden op het succesvolle festival in 2017.

Door de corona-uitbraak kon het filmfestival in 2020, en ook in 2021, niet doorgaan. Als nieuwe datum hebben we toen zondag 24 april 2022 vastgesteld, en deze keer hebben we de hoop dat het festival wél door kan gaan.

Samen met het Louis Hartlooper Complex in Utrecht hebben we besloten om de voorbereidingen van het filmfestival weer op te pakken, maar ook om de aangekondigde persconferentie van dinsdag 8 maart af te wachten, voordat we (uiterlijk 15 maart) een definitief besluit nemen (go/no-go).

Programma

In drie zalen en in negen filmblokken zullen merendeels recente documentaires en speelfilms over diverse pelgrimstochten en verschillende vormen van pelgrimeren te zien zijn. De films worden ingeleid door filmmakers, wetenschappers en experts uit verschillende disciplines.

Cinema Camino is een initiatief van de Camino Academie en het Nederlands Genootschap van Sint Jacob, in samenwerking met het Louis Hartlooper Complex.

Ga voor meer informatie via de gele knop hieronder naar de website van de Camino Academie en de meest actuele informatie over Cinema Camino.

Zijn smurfen spiritueel?

Lang geleden was er het smurfenlied. 'Kunnen jullie door een sleutelgat?' Ik vroeg mij af, gezien hun bijzondere kwaliteiten, of ze ook aan spiritualiteit doen? Tussen kerst en Oud en Nieuw ben ik op onderzoek gegaan.

Als je spiritualiteit gaat googelen dan krijg je binnen 0,8 seconden 11 miljoen resultaten. In het Engels zelfs 735 miljoen

hits

met ongeveer dezelfde snelheid. Als ik het woord of het begrip niet zou kennen dan zou je vermoeden dat het onderwerp mensen bezighoudt.

Spiritus

in het Latijn staat voor ademtocht of levensadem. In het Engels staat

spirit

voor het vitale principe of de bezielende kracht in alle levende wezens. In onze moedertaal zegt Wikipedia over spiritualiteit dat het in de breedste zin te maken heeft met zaken die de geest betreffen. Het woord wordt op vele manieren gebruikt. Dat kan te maken hebben met religie of bovennatuurlijke krachten, maar **de nadruk ligt op de persoonlijke innerlijke ervaring.**

Persoonlijk en innerlijk; dat betekent dat alles mag en kan. Niets hoeft. Als je ervoor open staat, kan het jou ten deel vallen. Zoals op een snoeihete dag in september 2015 waarin ik vroeg (weet niet aan wie of wat) om een teken op weg van O Cebreiro naar Sarria. Na een lange dag en bijna zonsondergang zag ik bij binnenkomst in Sarria recht boven mijn hoofd een omgekeerde regenboog!

Mijn onderzoekje is natuurlijk maar een beetje bij elkaar gesmurf. Het is meer een handreiking tot gedachtenwisseling. **Spiritualiteit is groter dan wij maar kan niet zonder ons bestaan! Je doet iets en je ondergaat. Je kunt ervoor openstaan of je afsluiten**

.

En of smurfen spirituele wezens zijn? Geen idee. Vermoed van wel. Met een dikke knipoog, waarbij het gaat om openheid en ontvankelijkheid.

Alexander Hartman Kok

De Werkgroep Aandacht & Spiritualiteit is voornemens met enige regelmaat een blog te publiceren. Open en delend, relativerend met aandacht. Hoe je erin zit en er over denkt maakt niet uit. We vinden het geweldig als je ons een reactie stuurt.

Werkgroep Aandacht & Spiritualiteit

Camino de la Lana

De 'Lana' werd mijn eerste Camino. Misschien alleen al daarom de meest indrukwekkende. Het grote avontuur, de sprong in de eindeloze ruimte van het landschap dat voor me lag en dat zich dagelijks voor mij ontvouwde, deed niet alleen een latent en onbenoembaar verlangen in mij ontwaken, maar ook een overweldigend gevoel van vrijheid. Het was niet alleen de uitgestrektheid zoals ik zelden eerder had gezien, maar ook het diepe besef dat ik, slechts met een rugzak aan bagage en een paar goede schoenen, in staat zou zijn dit hele prachtige land te doorkruisen met een tempo van hooguit vier kilometer per uur. Een tempo dat ons op het lijf geschreven staat maar dat we onszelf zelden toestaan. Op een heuveltop staan en de complete blauwe horizon om me heen zien: de plek achter me waar ik vandaan kwam en de plek voor me waar ik vandaag of morgen zou aankomen; het zichtbare landschap als maat voor enkele dagmarsen; wat een krachtig gevoel gaf dat.

Romaanse brug bij Caracena (regio Castilla y León)

De 'Lana' loopt door de meest ontvolkte regio's van Spanje en overlapt her en der de Camino del Cid. In drie weken tijd ben ik slechts twee andere pelgrims tegengekomen. De gastvrijheid onderweg vond ik hartverwarmend.

Het pad was soms overwoekerd door grassen en verborgen achter laaghangende takken.

Zomaar ergens tussen de regio's Guadelajara en Soria

Behalve door uitgestrekte akkervelden met zeeën van bloemen in de berm, stoere eikenbossen, ruige ravijnen en bergkammen voerde de 'Lana' me ook door talloze middeleeuwse dorpjes en stadjes. En ofschoon er veel verval zichtbaar is, heeft de tijd ook mooie patina's gelegd op de eeuwenoude

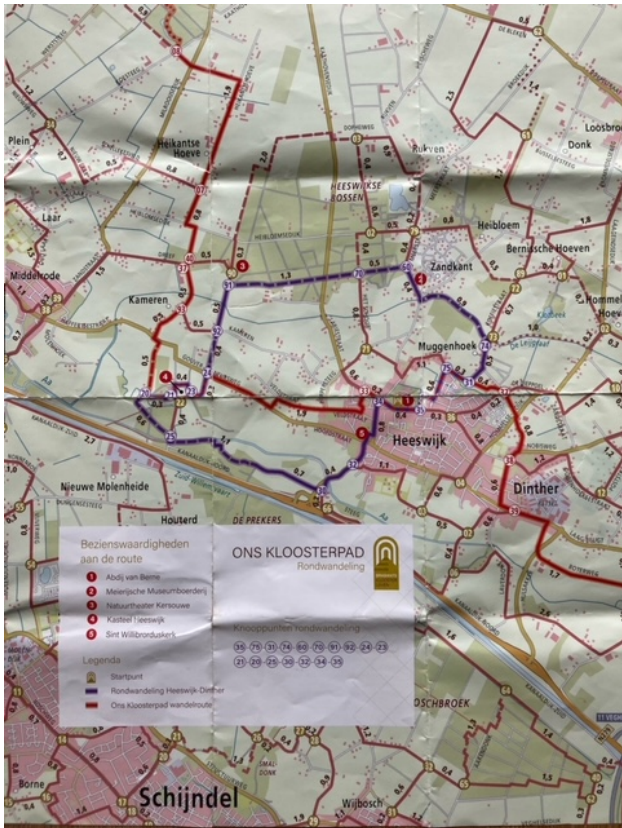
bouwwerken die nog steeds in hun oorspronkelijke ambiance te genieten zijn. Een reis door een landschap en een reis door de tijd.

Angela

Naschrift van de redactie: de Camino de la Lana loopt van Alicante of Valencia naar Burgos; Angela startte in Cuenca.

Wandelen langs leven, werk en historie van Brabantse kloosterlingen

Op een mooie zondagochtend voor mijn verjaardag vertrokken we vanuit Heiloo naar Den Bosch om een etappe van het Brabantse Kloosterpad te lopen. In het voorjaar gaan we de eerste etappe van 22 kilometer oppakken en we vinden de Rondwandeling Heeswijk (10,4 km) wel een mooie kennismaking.

Na aankomst steken we eerst bij de prachtige St. Jans kathedraal een kaarsje op. Dan ook maar koffie met traditionele Bossche bol op het terras. De rest van de dag zullen we de calorieën wel compenseren. Onze Jack Russell Sunny vindt alles leuk, als ze maar mee kan!

We verlaten de stad via de mooie Abdij van Berne – met bierbrouwerij, proeflokaal en leuke abdijwinkel – en een fraaie woonwijk. Door de kasteelbossen gaat het naar Kasteel Heeswijk – een Brabants topmonument – waar je in het Koetshuis bij De Barones heerlijk iets kunt eten en drinken. Ik beleef daar een geluksmomentje: in de boom naast me zijn mijn initialen M en B ingekerfd!

We wandelen verder door het mooie Aa-dal. Als we onderweg picknicken mogen we ook nog genieten van een prachtige zwarte eekhoorn die precies waar wij zitten door de bomen springt; altijd weer bijzonder!

We passeren een griend met een schuilhut van wilgenhout. (Een griend of ham is een vochtige akker waarop wilgenhout wordt verbouwd.) Dan doemt de toren van de St. Willibrorduskerk op en lopen we de laatste kilometers door de mooie natuur. Door het dorp wandelen we terug naar ons beginpunt, de Abdij van Berne. We hebben totaal 15 km gelopen; ook voor de kleine hondenpootjes genoeg!

Dankzij alle informatie over wat je onderweg tegenkomt, geniet je extra van het Kloosterpad

In het voorjaar willen we meerdere etappes lopen en ook onderweg overnachten.

Hebben we je een beetje warm gemaakt voor het schitterende Kloosterpad?

Kijk dan maar eens op de website Brabants Kloosterleven.

Ultreia!

Marijke Bruin, Jelle Groot en Sunny 🐶

Boek: Nieuwe wegen

Een pelgrimstocht over de Camino Francès op weg naar nieuwe energie

Ange van Ommen schreef

Nieuwe wegen

over haar eerste pelgrimstocht. Nadat de kinderen uitvlogen ontstond er ruimte om alleen op pad te gaan en energie op te doen voor een nieuwe levensfase. Uitgeverij Boekscout over

Nieuwe wegen:

'Ik heb veel pelgrimsboeken gelezen, maar er was er niet een waarbij ik zo graag de tocht af zou leggen als bij jouw boek. De impact die een pelgrimstocht kan hebben komt overduidelijk naar voren in je manuscript en laat mij ernaar hunkeren om dit zelf te ervaren. Dit gevoel wordt versterkt door de beeldende beschrijvingen van de natuur, de dorpjes en de mensen die je tegenkomt. Lezers die de tocht zelf hebben afgelegd, herkennen zich hier ongetwijfeld in. Lezers die twifelen of ze Camino Francès willen lopen, haal je met dit boek zeker over de streep.'

Eerder schreef Ange

De hele weg

(over de pelgrimstocht vanuit huis naar Santiago na een ziekteperiode met sarcoïdose*) en

De weg van het hart

(over de pelgrimstocht van Montpellier naar Pamplona na het overlijden van haar moeder). Met het verschijnen van

Nieuwe wegen –

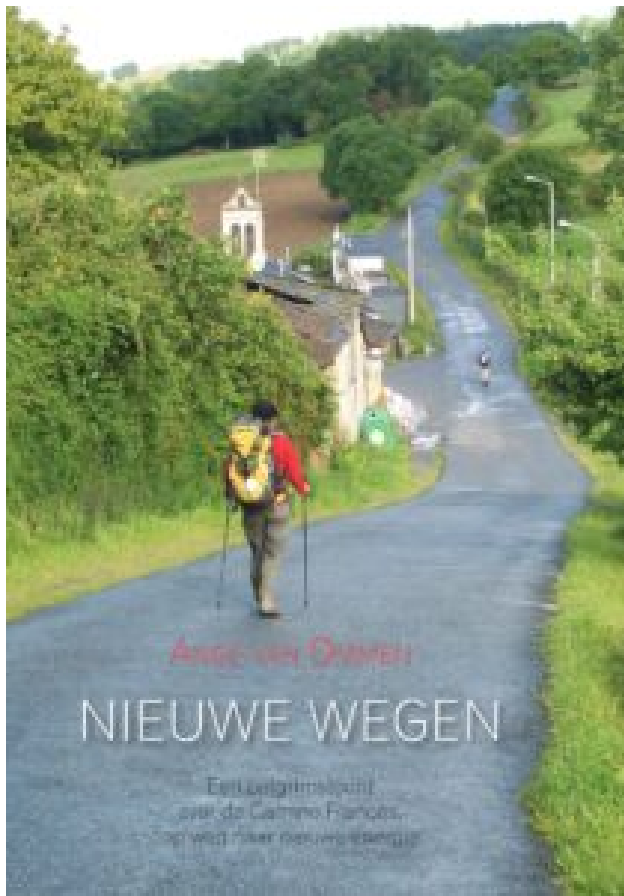
de proloog – vormen haar boeken een trilogie over pelgrimeren als sleutel tot herstel. Omgaan met vermoeidheid en prikkels is een terugkerend thema in alle boeken.

De boeken van Ange zijn te koop bij Uitgeverij Boekscout, maar als je

Nieuwe wegen

(€ 17,99) of een van de andere boeken van Ange van Ommen per mail (via de knop hieronder)

rechtstreeks bij haar bestelt, gaat de volledige verkoopopbrengst naar de Sarcoïdose patiëntenvereniging.

* Sarcoidose is een aandoening waarbij overal in het lichaam ontstekingen ontstaan. Dit proces verloopt bij iedereen anders, maar 90% van de mensen heeft het in de longen. De belangrijkste klacht is vermoeidheid. Het geheel van klachten kan sterk lijken op dat van mensen met long covid of kanker.

Texanen op camino

Herbergier/poppenspeler Walter Vroom, die in de Jacobsstaf (#132) vertelde over zijn voorstellingen voor pelgrims, krijgt regelmatig post uit alle delen van de wereld. De rode draad: de bijzondere herinnering aan een overnachting op zijn 'Ferme'.

Walter Vroom en zijn vrouw Annick, met van Celia en Chris gekregen 'Texas BBQ'-pet.

Uit één brief, geschreven door Chris en Celia Berry uit Texas, mogen we (vertaald) citeren. Ze schrijven: 'Als je reist komt het een enkele keer voor dat alle sterren goed staan en er iets magisch gebeurt. In veel opzichten is dat waarom je reist – om de magie van mensen en plaatsen te ervaren ... Dat is exact wat voor ons gebeurde op Le Couloumé!!!

We kunnen je niet vertellen hoezeer we hebben genoten van ons verblijf bij jou en Annick. Van het eten tot de Romaanse ruïnes. Van de Armagnac tot het poppenspel. Het was echt geweldig. We liepen 430 "padmijlen" (inclusief "stadsmijlen" in totaal meer dan 600 mijl). Het was een prachtige reis – misschien iets te lang – maar toch prachtig.'

Lopen is (be)leven

Lopen op een pad dat al meer dan 1500 jaar wordt belopen door mensen, het landschap en 'de geschiedenis die uit elke steen sijpelt' maakte diepe indruk op de Texanen. Ook constateren ze dat je niet religieus hoeft te zijn om de heiligheid van de camino te voelen. 'Die is er door het collectieve doel van zoveel mensen die zo lang bezig zijn met hetzelfde, langs dezelfde plaatsen en dat al eeuwen. Dat geeft het heiligheid. Als een oude kathedraal. Of de Grand Canyon ...'

Celia en Chris zijn nu gretige wandelaars en vinden lopen de beste manier om een omgeving te ervaren. Lopen doe je 'op het ritme van je gedachten. Je ontspant en neemt je omgeving écht in je op. Het wordt een soort meditatie. En het is waar we als mensen voor bestemd waren: hoe we het leven eigenlijk zouden moeten ervaren. Leven gaat over de details.'

Wilhelms Dilemma

In 1989, al in het eerste jaar van mijn Pelgrimaat, bekeerde ik mij tot het Fietzerschap. Maar ik heb mij ook te voet op Jacobs Wegen gewaagd. Ik ben dus terdege op de hoogte van de ongeschreven regel dat je elke meter onderweg naar Santiago daadwerkelijk loopt.

Wilhelm kende die regel, en zou dat – zoals ie mij vertelde – ook zo doen! Ik ontmoette hem op de drempel van een réfuge, niet ver van Cahors in Frankrijk. Hij vroeg of ie een eind met mij mocht oplopen; een jonge Duitser, rond de 25, flinke rugzak. Sprak geen Frans, ikke wel.

We wandelden, we raakten aan de praat, waarom liepen wij daar op Jacobs Pad? Ikzelf had eigenlijk geen reden, Wilhelm wel degelijk ... al lopend wilde hij zijn dilemma oplossen: 'zal ik priester worden' of 'zal ik een gezin stichten'... zo zeid'ie dat. En hij wou tot het uiterste gaan om zijn antwoord te vinden, verklaarde hij vol vuur. Ik adviseerde hem om zijn belangrijke kwestie met een Dobbelsteen op te lossen, maar daar wou-ie niet van horen. We wandelden verder.

Toen stopte naast ons een deux-chevaux, met daarin twee nonnen. In vol habijt. Die herkenden ons als pelgrims, met onze beschelpte rugzakken. Of we een lift wilden naar Cahors. Ik zat al binnen voordat de vraag goed en wel was uitgesproken, maar ... daar stond Wilhelm! In zware tweestrijd, wanhopig in de verte starend.

Ik bood hem andermaal mijn Dobbelsteen aan, maar hij schudde verbeten van nee. Toen, alsof ie zich blindelings in de diepte stortte, dook-ie de auto in en ging diep zuchtend naast mij zitten.

We vertrokken ... Onderweg stelde ik hem voor om voorlopig af te zien van zijn 'priesterschap' en 'zijn gezin'.

Hij had immers zojuist geleerd dat denken niet echt helpt en dat het Leven zelf de weg wel wijst. En het Leven is meestal sterker dan de leer.

In Cahors verdween Wilhelm schielijk in de menigte. De nonnen zetten dankbare mij af bij mijn vooraf gereserveerde hotel. Deo gratias.

PieterJozef van de Ven

Camino NL podcast

Naast leesplezier bieden we je natuurlijk ook weer het nodige luisterplezier: met twee nieuwe afleveringen in de podcastserie Camino NL.

Willem Gerritsen

had zich tot in de puntjes voorbereid toen hij in de zomer van 2021 uit Rotterdam vertrok richting Santiago: hij had zijn vaccinatiebewijs, hij was nog even langs de tandarts geweest voor een gebitscontrole, hij had de route uitgestippeld en hij had nieuwe wandelschoenen aangeschaft. Hij had echter verzuimd die in te lopen ...

Pelgrim Zora

was absoluut niet tevreden over hoe ze leefde maar veranderen lukte niet. Tot ze een drastische stap nam: ze kocht wandelschoenen en een achteraf bezien onhandige tas en vertrok vanuit Amersfoort naar Santiago de Compostela.

Haar filosofie:

het moet wel leuk blijven, maar het moet ook een beetje beroerd gaan

Camino NL is te beluisteren via Spotify, Apple podcast en – met een druk op een van de knoppen hieronder – de website camino.buzzsprout.com of de website van ons Genootschap.

Johanna Kroon

Geert Groote mini-camino Deventer

De Werkgroep Aandacht & Spiritualiteit organiseert vanwege Pasen 2022 en het verlengde Heilig Jaar een mini-camino te Deventer. Op vier zaterdagen, respectievelijk 2, 9, 23 en 30 april kun je deelnemen aan dit evenement.

We starten iedere zaterdag om 10.00 uur in het Atelier van Ela. De van origine Poolse Ela woont en werkt al meer dan 40 jaar in Deventer. Zij neemt ons mee op een boeiende reis en verhaal van haar leven waarin ze als kunstenaar mensen inspireert met onder andere het maken van houten engelen.

Aansluitend vervolg je op eigen gelegenheid je weg op het Geert Groote pad (mogelijk met app) langs onder meer de Bergkerk, het museum van de moderne devotie, de Latijnse school en de Lebuïnus kerk. Onderweg kun je een stopje maken en een bezoek brengen aan de Wandelwinkel tegenover de Bergkerk. Vergeet je credencial niet voor de **speciale Heilig Jaar stempel**. Een mooie start van jouw camino '22.

Op zaterdag 9 en 23 april is er daarnaast ook de mogelijkheid om een begeleide energetische wandeling te lopen met Martha Bijkerk: "We starten bij de Bergkerk met de vraag waarom de oude bouwmeesters ooit deze plek als sacrale plek hebben uitgekozen. Welke subtiele energie ervoeren zij en wat ervaren wij zelf op deze plek?"

We lopen in hun voetsporen verder. Op deze manier kijkend, luisterend en voelend gaan we de energetische kwaliteit van dit oude stadsdeel verder verkennen.

En voor diegenen die de energie zichtbaar willen maken: een wichelroede uitproberen kan".

Op 9, 23 en 30 april kun je ook een rondgang maken met de beheerder van de Bergkerk.

Ben je geïnteresseerd? Geef je snel op via bijgaande linkjes. Er kunnen per zaterdag slechts 25 mensen deelnemen. Wil je ook deelnemen aan de begeleide wandeling van Martha? Meld je hiervoor dan even apart aan.

Voor de rondgang door de Bergkerk is vooraf aanmelden niet nodig.

We kijken uit naar je komst!

Buen camino,

Marianne en Anne-Marie van de Werkgroep Aandacht & Spiritualiteit

Op de agenda

Activiteiten regio's en werkgroepen in februari en maart

Naast de voorjaarsbijeenkomst op 19 maart in Utrecht en de mini-camino's van de werkgroep Aandacht & Spiritualiteit, staan er nog diverse andere activiteiten op de agenda. Je vindt ze met een klik op de (grote) gele knop.

Degene die deze steen neerlegde bij Cruz de Ferro is ook nog altijd niet gevonden. Heb jij misschien een tip?

'Anders dan anders' onderweg? Tips?

Op onze facebookpagina De Virtuele Albergue passeren regelmatig berichten van pelgrims die 'anders dan anders' onderweg zijn. Met een rolstoel, met speciale begeleiding, met een camper omdat wandelen of fietsen niet kan en 'de camino zien' nu eenmaal een droom is. Ook die verhalen willen we delen met Ultrialezers. Dus ben je zelf zo'n pelgrim, of ken je er een? Laat het ons weten!

En natuurlijk blijven we ook onverminderd geïnteresseerd in al jullie andere activiteiten, ervaringen en verhalen.

We kijken met plezier uit naar alle reacties!

Redactie Ultréia

Colofon

Ultreia is een uitgave van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Voor meer informatie en nieuws zie de website www.santiago.nl (<https://www.santiago.nl>) en de Facebookpagina (<https://www.facebook.com/genootschap/>), waar je ook tips en ervaringen kunt uitwisselen met andere pelgrims.

Redactie: José van der Haar en Francine van den Bergh

Redactieadviseur: Gabriel van de Luitgaarden

Tegenlezers: Ellen Eumelen en Janine Verhaaf

Verzending: Han Lasance

Deadline/publicatiedatum: Ultreia verschijnt rond de 20e van iedere maand. Wij zien jouw kopij graag voor de 15e tegemoet op ultreia@santiago.nl (<mailto:ultreia@santiago.nl>).

Aanwijzingen voor de auteur: Kopij mag maximaal 300 woorden bedragen in platte tekst (tekst zonder opmaak), bij voorkeur met een relevante foto/afbeelding (met bronvermelding) erbij. Wij gaan ervan uit dat wij deze foto dan vrij mogen gebruiken.

Foto's: De foto's in deze Ultreia zijn aangeleverd door de schrijvers van de bijdragen en door Mohamed al Hassad, afkomstig van Pixabay of gemaakt door Francine van den Bergh.

Vertrouwenspersoon: Het Genootschap heeft een vertrouwenspersoon die je kunt benaderen bij problemen, conflicten of een vertrouwelijk gesprek. Hier (<https://www.santiago.nl/vertrouwenspersoon/vertrouwenspersonen>) vind je meer informatie.